

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

4 Ex re communi quæsitae divide terras.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

C. IV. § Episcopus tertiam partem sibi debitam ecclesie relinquere potest.

Item ex concilio Toletano IX. cap. 6.

Episcopus a. si tertiam partem, quam de rebus parochialium ecclesiarum sanctione paterna sibi debitam novit, aut ipsi ecclesie, cuius res esse patebit, aut alteri ecclesie, quam elegerit, conferre decreverit, & licitum maneat, & irrevocabile robur ejus sententia ferat.

QUÆSTIO IV.

Quid autem queratur, si de suis, & ecclesie rebus aliqua acquisisse visantur, cui proveniant, ita distinxitur, in eodem concilio Toletano IX. c. 4.

C. I. § De his, qui de suis, & ecclesie rebus aliqua acquisisse visantur.

Accedentes h. vel quicumque illi sunt, quibus ecclesiasticarum rerum cura commissa est, quæcumque administrationis sunt tempore emerint, si de rebus propriis vel vicie, vel earum haberint, ad ecclesie nomen cui præstant, chartarum conficere instrumenta procurant: non enim convenit, ut ecclesie, quæ suscepit extraneum officium in alieno divitem, & in suo retineat fraudatorem. Hi vero, qui suarum rerum noverint habere compendium, ex omni re, quam post ordinationis suæ diem visi sunt acquisisse, sive nulla, sive aliqua sint instrumenta confecta, compensatione i. tam juris sui, quam ecclesiasticarum rerum habita, si se utriusque quantitatem exæquaverit, inter ecclesiam & decedentes hæredes æquajure conquinio pertinebit.

¶ Compensatione] In concilio ipso, cum vetusta exemplaribus collata, legitur, compensata tam juris sui, quam ecclesiasticarum rerum habitudine.

¶ Si quis vero pro compendio suarum rerum, ecclesie rebus detrimentum intulerit, nisi occasione rerum ecclesiasticarum in rebus propriis detrimentum passus fuerit, vicissim qui lucrum sentiant, detrimentum patientibus restituatur.

C. II. § De rebus, quæ detrimenta sacerdoti vel ecclesie, quæ alterius occasione aliter fuerint.

Unde in concilio Bracaren. III. cap. 1. legitur.

Quicumque sub hoc neglecta res divinas labores dilulerit, placito specialiter distinguendus est, qualiter si de rebus, seu argumentis ecclesie questum laboribus suis propriè auxit, & ex hoc ecclesiasticis rebus aut neglectum laboris exhibuit, aut minorationem, vel perditionem induxit, quidquid in rebus ecclesie minuit illi restituat, ex cuius rebus, atque suffragiis suos convictus fuerit ampliatæ labores. Quod si aliquid pro utilitatibus ecclesie, aut substantia expendit, aut dispendii, vel perditionis quidquam pertulerit, si hoc comprobari poterit, totum illi id ex rebus ecclesie ejusdem reformabitur, pro cuius utilitate id expendisse probatur.

Si vero de rebus ecclesie tantummodo aliqua acquisisse visantur, & ad nomen ecclesie instrumenta debent componere, nec aliquibus potestatis illi dantur.

C. III. § De his, quæ sacerdoti viciis, ad ecclesie nomen, scripturam faciunt.

Unde in Agathensi concilio, c. 5. 4. legitur.

Presbyter c. dum dixerit, tenet de his, quæ emerit, ad ecclesie nomen scripturam, faciat, aut ab ejus, quam tenet, ecclesie ordinatione distcedat.

¶ Caput hoc ab Ivone etiam, & auctoritate Panormie citatur ex concilio Agathensi, in quo excutit. In decretalibus vero, tit. de pecul. cler. c. 1. & apud Barchinensium, & in prima collectione decretationum, ex concilio Agathensi.

a. l. 1. par. 1. c. 1. b. l. 1. par. 1. c. 1. c. l. 1. par. 1. c. 1. d. l. 1. par. 1. c. 1. e. l. 1. par. 1. c. 1. f. l. 1. par. 1. c. 1. g. l. 1. par. 1. c. 1. h. l. 1. par. 1. c. 1. i. l. 1. par. 1. c. 1. j. l. 1. par. 1. c. 1. k. l. 1. par. 1. c. 1. l. l. 1. par. 1. c. 1. m. l. 1. par. 1. c. 1. n. l. 1. par. 1. c. 1. o. l. 1. par. 1. c. 1. p. l. 1. par. 1. c. 1. q. l. 1. par. 1. c. 1. r. l. 1. par. 1. c. 1. s. l. 1. par. 1. c. 1. t. l. 1. par. 1. c. 1. u. l. 1. par. 1. c. 1. v. l. 1. par. 1. c. 1. w. l. 1. par. 1. c. 1. x. l. 1. par. 1. c. 1. y. l. 1. par. 1. c. 1. z. l. 1. par. 1. c. 1.

QUÆSTIO V.

Testamenta vero non licet ex conficere, nisi de rebus propriis.

C. I. § Quomodo de rebus ecclesie licet testari sacerdotibus.

Unde Gregorius scribit Deusedit 1. Episcopo a. lib. 1. epist. 11.

Nvlli b. dubium est, quia sicut sacerdotibus res in Episcopatu acquisitas nulla est alienandi licentia, ita de his, quas ante habuerint, quidquid iudicare voluerint, non vetantur. Itaque fraternitatem tuam tempore, quo ad nos fuit, quædam esse recolimus, quod quidam mobilia 2, quæ Constantius decessor vester Luminose ancilla Dei, filia fratris sui, testamenti serie, legati titulo reliquit, jam Episcopus acquisisset, decrevisse nos, ut si hoc constaret, nullum ex his ecclesie vestra præjudicium pateretur. Quod & vos oportet recolere, & molestiam aliquam prædicte ancillæ Dei non facere, nec ei sine cogitatione de his, quæ possidet, quidquam facere.

¶ Deusedit] Antea legebatur, Lucidio. Restituta est inscriptio ex originali: quæ inscriptio integra est supra, ead. g. 2. res in Episcopatu. Illud enim caput in hoc continetur.

¶ Mobilia] In originali impresso, & manuscripto est, immobilia, sed non est mutatum propter Deceus scripta: nonnulla vero alia sunt emendata.

C. II. § De eodem.

Idem lib. 4. epist. 22. seu c. 66. Opiario Diatono.

Bitum Theodoro Episcopi dilectionem tuam jam credimus cognovisse. Sed quia ipse testamentum dicitur condidisse, subtiliter te (ne quid de rebus ecclesie suæ consumpsisset) oportet inquirere. Et si quidem eum exinde aliquid incongrue minuisse didiceris, ita age, ut res ipsæ ab eo, cuius interest, modis omnibus reparentur.

C. III. § Quæ monasteria ab Episcopo conferuntur, & vocari non debent.

Item Gregorius Martiniano Episcopo Ravennati, lib. 5. epist. 1. seu c. 101.

Via Ioannes quondam decessor tuus 1, dum viveret, sapienter à nobis expetiit, ut ea, quæ in monasterio illo contulerat, quod iuxta ecclesiam sancti Apollinaris ipse construxerat nostra debuissimus auctoritate firmare, & nos facturos hoc esse promissimus, fraternitatem vestram necessario duximus adhortandam, ut nihil de his, quæ illic contulit, atque constituit, aliquo modo patiarur immitti: sed omnia firma studeat stabilitate servari. Hujus igitur monasterii, & collatarum illi rerum, quia in testamento, quod condidit, fecisse noscitur mentionem, sciendum vobis est, non ea nos idem confirmasse, quoniam supremam eius sequimur voluntatem: sed quia ei hos (sicut diximus) viventi promissimus. Hæc itaque sollicitè fraternitas vestra implere festinet: quatenus & quæ in scripta scripto monasterio constituit, & à nobis sunt firmata, serventur, & illa, quæ in datum dari, vel fieri per testamentum sua decrevit ecclesie, nullam prohibentem neque lege obtineant firmitatem.

¶ Ioannes quondam decessor tuus] Hæc verba non sunt hæc loco apud B. Gregorium, sed ex superius rebus comparata.

C. IV. § Quæ ante suam ordinationem, vel post, hæreditaria licet sibi acquisiverint Episcopi, cui vult de illis optare.

Item ex concilio Hispanensi.

¶ Societas civitatis Barchinensium, & Ivo. & in Hispanensi prima habentur omnino ad bene rem suam. Si in eorum caput habetur in concilio Parisiensi, l. 1. c. 1. 4. & in Capitularibus, l. 1. c. 175. refertur inter alia decreta concilii Parisiensi.

¶ Ixum e ab hinc, & perpetuo mansurum esse decrevimus, ut Episcopus rebus sui juris, quas ante antea

a. al. Deodato. b. sup. ca. 2. res in Episcopatu. Poly. l. 4. tit. 19. c. Burch. l. 1. c. 214. l. 1. par. 1. c. 218.